

Ulmus 'Columella'

Kenmerken en gedrag

Groeiwijze: smal opgaande zuilvormige kroon, later breder en iets uitzakkend. Rustige groeier.

Grootte: categorie 2

Herkomst: 'Plantijn' (= *U. glabra* 'Exoniensis' x *U. wallichiana*) x *U. minor*, vermoedelijk zelfbestuiving.

Ontwikkeld door 'De Dorschkamp' en uitgegeven in 1989. Genoemd naar de Romeinse schrijver Columella, auteur van een landbouwkundig boek waarin het gebruik van de iep in de wijnbouw wordt beschreven.

Toepassing: uitstekende laan- en straatboom. Zeer goede stabiliteit en ongevoelig voor takbreuk. Op arme en droge bodem blijft de groei achter. Voorkeur voor gemiddelde vochthuishouding en bodemvruchtbaarheid. Soms zeer zware vruchtzetting. Begeleidingssnoei om de 3-5 jaar is nodig om dubbele koppen te voorkomen en concurrerende zware takken tijdig te verwijderen.

Resultaten proefbeplantingen

De opvallend zeer smal opgaande kroonvorm in de jeugdfase verandert later in een wat bredere kroon (zie foto Deventer). Later ook wat meer vorming van dood (fijn) hout. Dat komt op de meeste locaties voor. Op arme bodems kan de groei erg achterblijven (Haarlem, Rotterdam, Apeldoorn). In Amsterdam Westpoortweg is de bodem eveneens minder gunstig voor een optimale ontwikkeling, met een relatief grote windinvloed. Op deze locatie doen het bomen het echter goed. Hier staan ze in een brede berm met vrije uitworteling. In IJburg staan de bomen in de verharding en groeien goed. Ze staan hier in een zeer ruim plantgat met 25 m³ goede bomengrond. In Rotterdam groeien de bomen aan de Boompjes traag met een beperkte scheutontwikkeling, waarschijnlijk veroorzaakt door minder gunstige standplaatsomstandigheden in het havengebied, nl. volledig in de verharding, wind, arme en slecht doorwortelbare grond. De conditie van de bomen – vooral op de locaties met een minder goede bodem – gaat de laatste jaren geleidelijk achteruit.

Ulmus 'Columella', ca 25 jaar oud
(Pikeursbaan, Deventer; foto J.A. Hiemstra)

Proefbeplantingen in Deventer, Amsterdam Westpoortweg, Westland, Boxtel, Rotterdam, Amsterdam IJburg zie rechtsboven, niet op foto: Haarlem, Apeldoorn.

Eigenschappen

Groei	**
Windvastheid	****
Snoeibehoefte	**
Resistentie	****

Geschiktheid voor

Natte bodem	***
Droge bodem	*
Voedselarme bodem	*
Verharding	***
Smalle straat	****
Brede straat	*
Park / brede groenstrook	*

Ulmus 'Columella'

Locatie kenmerken van de proefbeplantingen van *Ulmus 'Columella'*

Locatie	Jaar van aanplant	Periode monitoring	Aantal	Grondwater	Plantgat	Omringende bodem	Verharding	Wind	Zeeinvloed	Omgeving
Amsterdam, IJburg	06-09	07-18	11							
Deventer, Pikeursbaan	89-90	10-14	10							
Amsterdam, Westpoortweg	06-07	05-18	10 ->9							
Westland, Vierschaar	08-09	09-16	10							
Boxtel, Laarakker	09-10	10-15	10							
Apeldoorn, Laan van Maten	11-12	13-16	7							
Rotterdam, Boompjes	08-09	11-18	10							
Haarlem, Oudeweg	15-16	16-20	11							

Ulmus 'Columella'

Gebruikswaardescores van *Ulmus* 'Columella' per testlocatie

Locatie	Hoogte & -groei	Omtrek & -groei	Kroon-breedte	Harttak	Kroon-dichtheid	Top-sterfte	Dood hout	Scheut-lengte	Symmetrie kroon	Conditie	Conditie (+ / -)
	(m en m/jaar)	(cm en cm/jr)	(m)	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(1-4)	(1-10)	(1-5)
Amsterdam, IJburg	11.4 / 0.5	70 / 4.9	3.6	2.9	2.9	3.0	2.9	1.1	3.4	7.8	0
Deventer, Pikeursbaan	14.3 / 0.1	106 / 4.9	5.3	3.0	3.0	3.0	2.2	-	-	-	-
Amsterdam, Westpoortweg	9.1 / 0.3	70 / 4.3	3.1	3.0	3.0	3.0	3.0	1.2	3.8	8.3	+0.6
Westland, Vierschaar	7.2 / 0.3	43 / 3.2	2.6	2.9	2.1	3.0	2.8	1.0	3.6	8.0	-1.5
Boxtel, Laarakker	7.3 / 0.4	33 / 3.0	1.9	2.9	2.9	3.0	3.0	1.0	-	-	-
Apeldoorn, Laan van Maten	6.2 / 0.3	28 / 2.4	1.7	2.6	2.4	2.9	2.7	1.0	2.7	6.4	-0.3
Rotterdam, Boompjes	10.3 / 0.2	57 / 2.0	3.3	3.0	2.6	3.0	2.5	1.0	2.8	6.9	-0.9
Haarlem, Oudeweg	5.8 / 0.2	32.5 / 2.1	2.1	3.0	2.2	3.0	2.6	1.0	3.8	6.5	-0,5